

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. gegužės 24 d.
(OR. en)

9453/22
ADD 2

ENER 225
CLIMA 234
TRANS 320
IND 195
ENV 499
COMPET 394
CONSOM 133
ECOFIN 502

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. gegužės 19 d.
kam:	Tarybos generaliniam sekretoriatui
Komisijos dok. Nr.:	SWD(2022) 148 final
Dalykas:	KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS „KONSULTACIJOS SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS. APIBENDRINAMOJI ATASKAITA“, pridedamas prie KOMISIJOS KOMUNIKATO EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI „ES saulės energetikos strategija“

Delegacijoms pridedamas dokumentas SWD(2022) 148 final.

Priedama: SWD(2022) 148 final

Bruselis, 2022 05 18
SWD(2022) 148 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS
KONSULTACIJOS SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS. APIBENDRINAMOJI
ATASKAITA

pridedamas prie

KOMISIJOS KOMUNIKATO EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI

ES saulės energetikos strategija

{COM(2022) 221 final}

VIEŠŲ KONSULTACIJŲ APIBENDRINAMOJI ATASKAITA

ES SAULĖS ENERGETIKOS STRATEGIJA

Europos Komisija 2022 m. Komisijos darbo programoje pirmą kartą paskelbė ketinanti priimti komunikatą, kuriame bus išdėstyta ES saulės energetikos strategija. Rengiant šią iniciatyvą, pagrindinę konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais veiklą sudarė internetinis kvietimas teikti informaciją ir viešos konsultacijos, kurios buvo paskelbtos Komisijos konsultacijų svetainėje „Išsakykite savo nuomonę“ sausio 18 d. ir truko 12 savaitių. Be konsultacijų internetu, Komisija taip pat surengė aukšto lygio virtualią suinteresuotųjų subjektų konferenciją dėl ES saulės energetikos strategijos ir tris praktinius techninio lygmens seminarus.

Šių konsultacijų tikslas – surinkti valstybių narių, suinteresuotųjų subjektų ir piliečių atsiliepimus apie siūlomą strategijos taikymo sritį bei turinį ir kitus į strategiją įtrauktinus aspektus. Pagrindiniai tiksliniai suinteresuotieji subjektai – valdžios institucijos, saulės energetikos įmonės, kaip antai produktų gamintojai, projektų plėtotojai ar įmonės, susijusios su saulės energijos įrenginių integravimu, kaip antai telkėjai arba skaitmeninių sprendimų teikėjai, įskaitant MVĮ; energetikos bendrijos, vartotojų asociacijos; nevyriausybinės organizacijos; mokslinių tyrimų ir inovacijų organizacijos ir asmenys, kurie gamina ar vartoja saulės energiją arba tiesiog ja domisi.

Šis dokumentas turėtų būti laikomas tik suinteresuotųjų subjektų per šias konsultacijas pateiktų nuomonių santrauka. Jis jokių būdu negali būti laikomas oficialia Komisijos ar jos tarnybų pozicija, todėl jis nėra privalomas Komisijai. Konsultacijų metu gauti atsakymai negali būti laikomi reprezentatyvia ES gyventojų nuomonių intimi.

Dalyvaujančių suinteresuotųjų subjektų grupė

Pagrindinių tikslinių suinteresuotųjų subjektų atsiliepimai buvo gauti kaip viešų konsultacijų atsakymai, pastabos pagal kvietimą teikti informaciją ir dalyvaujant suinteresuotųjų subjektų renginiuose. Aktyviai dalyvavo visų lygmenų saulės energetikos įmonės (nuo labai mažų iki didelių), atstovaujančios įvairiems saulės energijos technologijų sektoriams (saulės energijos koncentravimo, saulės fotovoltinės energijos, saulės šiluminės energijos ir kt.), taip pat atsinaujinančiųjų išteklių energetikos bendrijos ir piliečiai, susiję su saulės energetika ir (arba) besidomintys. Pastabų ar atsiliepimų taip pat pateikė kelios vartotojų asociacijos, nevyriausybinės organizacijos ir mokslinių tyrimų bei inovacijų organizacijos. Valdžios institucijų dalyvavimas tiek nacionaliniu, tiek vietos lygmeniu buvo ribotas.

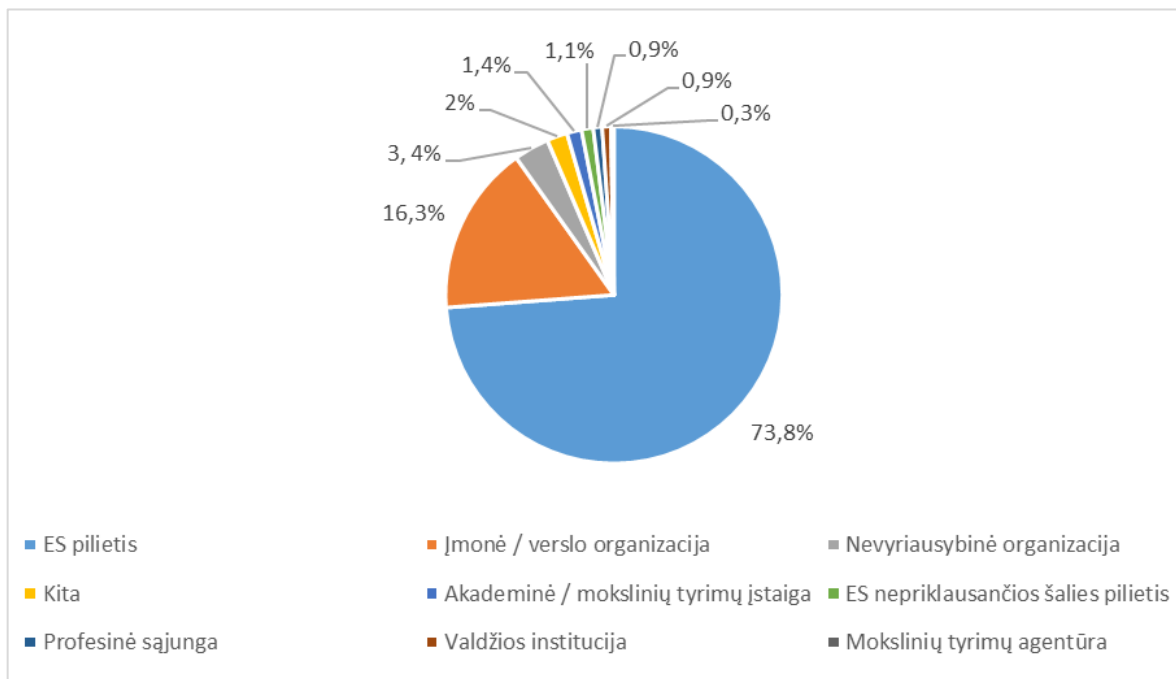
Priemonės ir metodika

Atlikta kiekybinė ir kokybinė per viešas konsultacijas gautų atsakymų ir pagal kvietimą teikti informaciją gautų pastabų, įskaitant pridėtas nuomones, analizė. Atsakymai į klausimus su pasirinktiniais atsakymais viešose konsultacijose buvo nagrinėjami naudojant ES tyrimo kiekybinės duomenų analizės priemones. Kokybiniai atsakymai (laisvos formos atsakymai į klausimus ir pridėtos nuomonės) buvo surinkti ir išanalizuoti atskirai nuo kiekybinių duomenų. Pastabos, gautos pagal kvietimą teikti informaciją, buvo suskirstytos pagal pateiktus teiginius ir įvertintos kiekybiškai.

Kvietimas teikti informaciją

Paskelbus kvietimą teikti informaciją, pastabų pateikė 447 asmenys arba subjektai. Vis dėlto buvo 92 pasikartojimai, o 44 atsakymai buvo nesusiję su nagrinėjamu klausimu. Todėl faktinis esminių teikinių skaičius buvo 311.

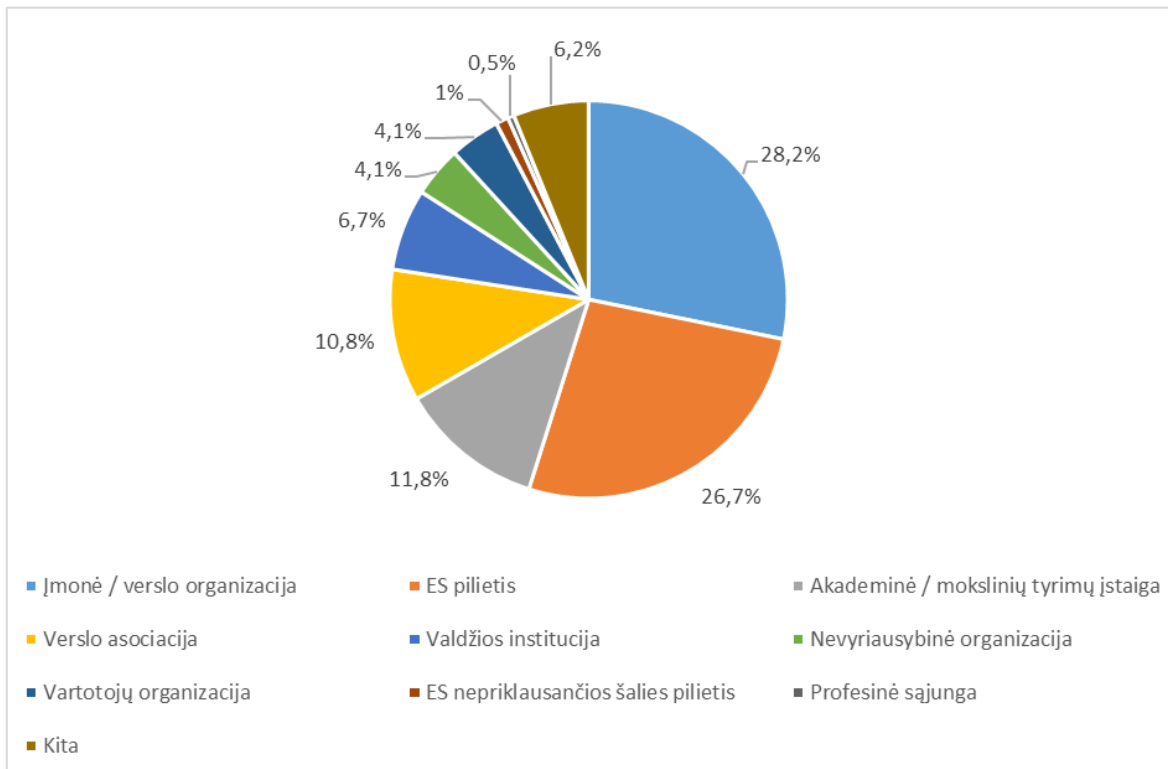
Daugiausia pastabų pateikė piliečiai (266, įskaitant 4 ES nepriklausančių šalių piliečius) ir įmonės ir (arba) verslo organizacijos (58), nevyriausybinės organizacijos (12), akademinės ir (arba) mokslinių tyrimų institucijos (5), mokslinių tyrimų agentūros (1), profesinės sąjungos (3), valdžios institucijos (3) ir kiti (7).

Viešų konsultacijų klausimynas

Viešų konsultacijų klausimyno atsakymus pateikė iš viso 190 dalyvių, kurių dauguma buvo įmonės ir (arba) verslo organizacijos (55) ir ES piliečiai (52). Likę respondentai buvo akademinės ir (arba) mokslinių tyrimų institucijos (23), verslo asociacijos (21), valdžios institucijos (13), nevyriausybines organizacijos (8), vartotojų organizacijos (3), ES nepriklausančių šalių piliečiai (2), profesinės sąjungos (1) ir kiti (12). Be to, 12 respondentų pareiškė, kad atstovauja energetikos bendrijai, o 49 nurodė, kad yra paskirstytos, mažos apimties saulės energijos gamybos savininkas (-ai).

Kalbant apie dalyvių deklaruotą kilmės šalį, 44 nurodė Ispaniją, 38 – Vokietiją, 18 – Prancūziją, 14 – Belgiją ir Italiją, 8 – Nyderlandus, 7 – Švediją, 5 – Austriją, Portugaliją ir Lenkiją, 4 – Graikiją, 2 – Čekiją, Daniją, Estiją, Airiją, Vengriją ir Malta ir 1 – Bulgariją, Suomiją, Lietuvą, Rumuniją ir Slovėniją. Iš ES nepriklausančių šalių 3 respondentai kaip kilmės šalį nurodė Norvegiją, 2 – Šveicariją ir Turkiją, 1 – Braziliją, Kiniją, Izraelį ir Jungtinę Karalystę.

Paklausus, su kokiomis technologijomis jie dirbo (respondentai galėjo pasirinkti daugiau nei vieną variantą), dažniausiai buvo pasirenkamos paskirstytos (87) arba pramoninio masto (78) fotovoltinės saulės energijos technologijos, po jų – saulės šiluminė energija, skirta naudoti butyje (40), pramonėje arba žemės ūkyje (39) arba centralizuotai šildyti (29), o saulės energijos koncentravimą pasirinko 59 respondentai.

Viešų konsultacijų rezultatai

Kvietimas teikti informaciją

Iš esminių atsakymus pateikusių 311 respondentų didžioji dauguma (290) respondentų pasisakė už spartesnę saulės energetikos diegimą, o 21 respondentas buvo prieš. Dauguma jų rekomendavo iš esmės diegti saulės energetiką pastatuose, supaprastinti teisės aktus ir teikti didesnę ekonominę paramą. Kai kurie išreiškė susirūpinimą dėl žemės naudojimo konkurencijos su žemės ūkiu, aplinkosaugos problemų ir tiekimo grandinės saugumo.

Dalyviai pažymėjo, kad pagrindinė kliūtis saulės energetikos projektų plėtrai yra administracinė našta (77), o tai rodo, kad reikia trumpesnių ir paprastesnių administracinių procedūrų. Kai kurie dalyviai taip pat pažymėjo, kad reikia didesnės paramos (60) finansavimo, paskolų ar mokesčių sumažinimo forma.

Kai kurie respondentai paminėjo, kad pastatai turėtų gaminti atsinaujinančiųjų išteklių energiją ir labai efektyviai naudoti energiją; tai savo ruožtu sumažintų namų ūkių išlaidas energijai. Tam jie paragino sparčiau integruoti saulės energetiką ant stogų, balkonų, fasadų, sienų ar kitų naujų statybos projektų dalių, taip pat renovuojant viešuosius ar privačius pastatus (85). Kitos šalys saulės energetikos plėtojimą pastatuose susiejo su elektromobilumo integravimu ir pasiūlė sparčiau įrengti elektrinių transporto priemonių stovėjimo ir (arba) įkrovimo vietas, taip pat ir greitkeliuose. Kiti dalyviai pritarė energijos bendrijoms ir pasigamintos energijos vartojimui kaip decentralizuotos saulės energijos gamybos skatinimo (28) ir plačiosios visuomenės informavimo apie saulės energijos naudą ir perspektyvumą (9) priemonėms.

Keli respondentai (40) pažymėjo, kad geriausias sprendimas, leidžiantis lanksčiau valdyti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą ir tiekti energiją naktį, yra kaupimo sistemos. Kai kurie dalyviai paminėjo, kad reikia skatinti diegti ne tik fotovoltines plokštes, bet ir kitas saulės energetikos technologijas, pvz., saulės energijos koncentravimą (10) ir saulės šiluminę energiją (15). Vienas iš pagrindinių nustatytų uždavinių buvo parengti darbo jėgą, turinčią reikiamų žinių, įgūdžių ir kompetencijų (7).

Kalbant apie aplinkosaugos aspektus, įvairūs dalyviai reikalavo griežtesnių tvarumo standartų ir mokslinių tyrimų efektyviai išteklius naudojančios gamybos ir perdirbimo srityje (30). Kalbant apie dvejetainę erdvės naudojimą, daugelis pasisakė už žemės ūkio fotovoltinių technologijų skatinimą (34). Keletas respondentų pritarė tam, kad ES būtų gaminamos saulės baterijų plokštės („pagaminta Europoje“) (18), siekiant užtikrinti, kad ES gaminamiems fotovoltiniams produktams būtų taikomi aukšti aplinkos apsaugos standartai, kad jie nebūtų gaminami naudojant priverstinį darbą ir kad būtų didinamas tiekimo grandinės atsparumas.

Viešų konsultacijų klausimynas

Viešųjų konsultacijų klausimyne iš viso buvo 26 klausimai, dauguma jų buvo klausimai su pasirinktiniais atsakymais ir keli laisvos formos klausimai. Klausimai buvo susiję su trimis pagrindinėmis temomis: 1) saulės energetikos projektų įgyvendinimo paspartinimu, 2) palankesnių sąlygų saulės energijos gamybos sistemų integravimui sudarymu ir 3) tvarumo, atsparumo, konkurencingumo, inovacijų ir skaidrumo didinimu visoje saulės energijos vertės grandinėje. Verta paminėti, kad dauguma iš 190 respondentų neatsakė išsamiai į visus klausimus.

Pirmame klausimyno skirsnyje daugiausia dalyvių kaip svarbiausią kliūtį fotovoltiniams projektams nurodė leidimų išdavimo procedūras (45), taip pat prisijungimo prie tinklo aspektus (43) ir reglamentavimo sistemą (42). Kita vertus, kaip mažiausiai svarbią kliūtį daugiausia dalyvių (32) įvardijo visuomenės pritarimo trūkumą. Daugiausia dalyvių (51) kaip svarbiausią kliūtį saulės energijos koncentravimo projektams nurodė reglamentavimo sistemą.

Kalbant apie veiksnius, kurie neigiamai veikia naujų pramoninio masto fotovoltinių produktų projektų ekonominį pagrįstumą, daugiausia dalyvių (44) pažymėjo, kad svarbiausia kliūtis yra neapibrėžtumas dėl būsimos reglamentavimo sistemos, po to – neapibrėžtumas dėl būsimų paramos schemų (40) ir nepakankamos paskatos naudoti kaupimo įrenginius „už skaitiklio“ kartu su saulės energijos projektu (38). Į tą patį klausimą, susijusį su didelio masto saulės energijos koncentravimo projektais, daugiausia dalyvių (49) atsakė, kad aukcionų sistemos yra nepakankamos, kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos, o po to buvo paminėtas neapibrėžtumas dėl būsimos reglamentavimo sistemos (46).

Dalyviai taip pat įvertino veiksnių, kurie trukdo diegti mažus saulės energijos įrenginius vienbučiuose pastatuose, svarbą. Daugiausia dalyvių (41) pažymėjo, kad pagaminta perteklinė elektros energija nesuperkama (arba už ją mažai mokama). Kalbant apie įrenginius daugiabučiuose pastatuose, daugiausia dalyvių (41) kaip svarbiausią neigiamą veiksnių pasirinko reglamentavimo ir viešosios paramos sistemą, taip pat sprendimų priėmimo bendros nuosavybės pastatuose, kurių stogai ir fasadai valdomi bendrai, teisinę sistemą (38). Maždaug 40 respondentų į šiuos du klausimus išsamiai neatsakė. Be to, dauguma respondentų sutiko, kad nesant matavimo iš gauto energijos kiekio atimant į tinklą patiektą energiją ir (arba) matavimo iš gautos energijos kiekio atimant apmokėtą energiją sistemų, pritrūktų paskatų mažiems įrenginiams, o daugiausia respondentų (32 iš maždaug 100 į šį klausimą atsakusių dalyvių) pažymėjo, kad svarbiausias neigiamas veiksnys yra taikytini tinklo mokesčiai ir rinkliavos.

Dėl veiksnių, dėl kurių energetikos bendrijos negali visapusiškai atlikti savo vaidmens

gaminant bei parduodant saulės energiją ir ja dalijantis, daugelis respondentų (apie 90) išsamių atsakymų nepateikė. Iš atsakiusių respondentų dauguma (40) pažymėjo, kad pagrindinis veiksnys yra nelanksčios ir daug laiko atimančios konkursų dėl subsidijų procedūros ir leidimų steigti energetikos bendrijas išdavimo procedūros (taip pat 40).

Respondentai taip pat įvertino veiksnius, užkertančius kelią įrengti saulės energijos įrenginius pramoninėse zonose / objektuose. Daugiausia (37), atsižvelgiant į tai, kad apie 70 respondentų į šį klausimą neatsakė, pasirinko reglamentavimo ir paramos sistemos poveikį verslui, po to – tai, kad trūksta ilgalaikio matomumo, būtino priimant svarbius investicinius sprendimus, tai, kad trūksta paskatų naudoti daugiau atsinaujinančiųjų išteklių energijos, ir prijungimo prie tinklo problemas (po 33). Kita vertus, žemas veiklos elektrifikavimo potencialas nebuvo laikomas kliūtimi, nes daugiausia respondentų (54) jį įvertino kaip mažiausiai svarbų neigiamą veiksnį.

Kalbant apie saulės šiluminės energijos įrenginius, daugiausia respondentų (32), atsižvelgiant į tai, kad apie 100 respondentų į šį klausimą išsamiai neatsakė, nurodė reglamentavimo ir viešosios paramos sistemą, o po to – nepalankias sąlygas atsinaujinančiųjų išteklių energijos prijungimui prie šildymo sistemos (30).

Siekiant paskatinti valdžios institucijas diegti saulės energetiką joms priklausančiuose arba jų nuomojamuose pastatuose ar žemėje, daugiausia respondentų (83) kaip tinkamiausią priemonę pasirinko atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių naudojimo viešuosiuose pastatuose siektinų reikšmių nustatymą, o po to daugelis (69) pirmenybę teikė teisiniams įgaliojimams. Maždaug 60 respondentų į šį klausimą išsamiai neatsakė.

Pirminių žemės ūkio produktų gamintojų, įskaitant ūkininkus ir žemės ūkio asociacijas, buvo paklausta, ar jie savo ūkyje investavo arba planuoja investuoti į saulės energetiką. Iš 22 respondentų 10 atsakė teigiamai ir dauguma iš jų (6) pažymėjo, kad tai matavimo iš gautos energijos kiekio atimant apmokėtą energiją ir (arba) matavimo iš gauto energijos kiekio atimant į tinklą patiektą energiją sistemos dalis. Dauguma tų, kurie neinvestavo ir (arba) neplanavo investuoti (iš viso 12) kaip pagrindinę savo sprendimo priežastį paminėjo finansavimo trūkumą (6).

Atsakydami į klausimus apie reglamentavimo pakeitimus, kurie padėtų kurti sistemą, labiau skatinančią įrengti papildomus paskirstytus fotovoltinius pajėgumus ne pastatuose, o kituose objektuose, savo idėjas išsakė maždaug 60 dalyvių. Atsakymai buvo gana įvairūs, tačiau kai kurioms temoms pritarė keletas dalyvių, pavyzdžiui, agrofotovoltinių sistemų diegimo skatinimui tam sukuriant specialią sistemą, finansinės pagalbos didinimui (paramos schemos, mokesčių sumažinimas ir t.t.) arba leidimų išdavimo procedūrų sutrumpinimui ir palengvinimui.

Didžioji dauguma respondentų (145) manė, kad saulės energijos fotovoltinių įrenginių arba saulės energijos gamybos ir kaupimo sistemos komponentų suderinamumo ir (arba) sąveikumo problemos apriboja pirkėjų įrangos pasirinkimą ir jie gali pasirinkti tik konkretų tiekėją, gamintoją arba produktų liniją. Iš 78 respondentų 45 kaip priežastį nurodė nesuderinamą ryšio protokolą / standartą.

Apie 60 respondentų nepateikė išsamaus atsakymo į klausimą dėl priemonių, skirtų palengvinti saulės energijos gamybos sistemų integravimą. Dauguma respondentų (101) manė, kad mažiems saulės energijos gamintojams turėtų būti leidžiama prekiauti tiek didmeninėje, tiek mažmeninėje rinkose.

Dauguma respondentų pažymėjo, kad neteikia lankstumo paslaugų vietos elektros energijos sistemos operatoriui (74 iš 122 atsakiusiųjų). Kalbant apie kliūtis teikiant lankstumo paslaugas

(pvz., reaguojant į paklausą) vietos elektros energijos sistemos operatoriui, daugiausia respondentų (51) pažymėjo, kad svarbiausios kliūtys yra vietos rinkų arba tarpusavio prekybos galimybių nebuvimas, po jo – didelių komunalinių paslaugų įmonių dominavimas rinkoje (38).

Dauguma respondentų (102 iš 117 atsakiusių) pritarė, kad nedidelio masto saulės energijos gamintojams turėtų būti leidžiama prekiauti tiek didmeninėje, tiek mažmeninėje rinkose. Daugiausia respondentų (51) kaip pagrindinę kliūtį, trukdančią tokiam dalyvavimui rinkoje, nurodė vietos rinkų ir tarpusavio prekybos galimybių nebuvimą ir kt. Tačiau apie 100 dalyvių įvertino ne visas kliūtis.

Respondentų, kurie neįrengė baterijos savo namų ūkio ar verslo reikmėms, buvo daugiau nei respondentų, kurie tai padarė (79 ir 51). Pagrindinė priežastis, dėl kurios ji buvo įrengta, buvo siekis geriau suderinti vartojimą su saulės energijos gamyba (37) ir sumažinti priklausomybę nuo tinklo (36); dauguma to nepadariusių manė, kad tai per brangu, palyginti su pridėtine verte (39). Kalbant apie paskirstytos saulės fotovoltinės energijos sistemos ryšį su tinklu, dauguma atsakiusių manė, kad reikalingas bendras duomenų formatas (87 iš 106 atsakiusių), o kalbant apie duomenų rengimą, dauguma respondentų manė, kad jis turėtų vykti laikantis elektros energijos rinkų laiko intervalų arba maždaug tikroju laiku (78 iš 99 atsakiusių).

Atsakydami į klausimus, susijusius su vertės grandine, dauguma respondentų (121–150) manė, kad būtų tikslinga taikyti priemones, kurioms reikia didesnio skaidrumo ir kuriomis nustatomi kiekybiniai reikalavimai (dėl anglies dioksido pėdsako, aplinkosauginio tvarumo ir užimtumo sąlygų) ES parduodamiems saulės energetikos produktams ir (arba) sistemoms. Didžioji dauguma respondentų (151) manė, kad dėl ES priklausomybės nuo importuojamų produktų ir (arba) medžiagų saulės energetikos sektoriuje siekiant sparčiau diegti saulės energetiką atsiranda pažeidžiamumo aspektų arba kyla rizika, ir daugelis dalyvių (142) manė, kad tikėtina, jog vidutiniu laikotarpiu tiekimo grandinės problemos turės didelį poveikį ekonomiškai efektyvių saulės energijos sprendimų priėmimui ES rinkoje.

Paprašius išrinkti pagrindinius veiksnius, trukdančius ES gebėjimui kurti intelektinę nuosavybę ir inovacijas, susijusias su saulės energetikos vertės grandine, dažniausiai buvo pasirenkama ribota didelio masto gamyba ES (99). Dėl fotovoltinių produktų tiekimo grandinės sektorių, kurie turi daugiausia galimybių padidinti ES pramonės konkurencingumą, respondentai daugiausia minėjo naujas technologijas, pvz., įvairialytę sandūrą, perovskitą arba sudvejintus elementus (66), taip pat modulių (56) bei elementų (55) gamybą ir įrangos gamybą (54). Klausiami apie priemones, kuriomis būtų prisidedama prie ES saulės energetikos vertės grandinės tvarumo, konkurencingumo ir atsparumo, daugiausia respondentų (76) kaip didžiausią potencialą turinčią priemonę pasirinko galimybę naudotis palankiomis finansavimo sąlygomis, po to – pradėtą svarbių bendros Europos svarbos projektų saulės energetikos sektoriuje procesą (69) ir remiamą didelio masto gamybos įrenginių plėtrą, be kita ko, pagreitinant leidimų išdavimą (64).

Nuomonės

Europos Komisija iš įvairių organizacijų, įskaitant viešojo administravimo institucijas, įmones, skirstymo ir perdavimo sistemų operatorius, privatųjį sektorių ir piliečių asociacijas ir kt., gavo 35 dokumentus, kuriuose pateikiamos santraukos arba pozicijos dėl saulės energetikos. Daugeliu atvejų šiuo būdu siunčiami pranešimai sutapo su tais, kurie buvo gauti atsakant į klausimą. Taigi šiame skirsnyje apibendrinami šiuose dokumentuose pateikti reikalavimai, kurie nebuvo įtraukti į pirmiau pateiktą santrauką.

Vienas iš aspektų, į kurį šis būdas leido pažvelgti kitu kampu, buvo socialiniai saulės energijos naudojimo padariniai, susiję su kova su energijos nepriteklumi, parama kolektyviniam pasigamintos energijos vartojimui, sunkumų, su kuriais susiduria nuomininkai, siekdami gauti

prieigą prie atsinaujinančiųjų išteklių energijos, šalinimu ir kt. Suinteresuotieji subjektai pasiūlė paramos schemas, skirtas mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams, kurie negali įpirkti pradinių investicijų, reikalingų saulės energetikos technologijoms įrengti arba mechanizmams, kuriais būtų skatinami tiek nuomotojai, tiek nuomininkai, sukurti. Siekdami sudaryti palankesnes sąlygas saulės energetikos technologijų įrengimui daugiabučiuose pastatuose, jie pasiūlė persvarstyti sprendimų priėmimo šiuose pastatuose taisykles, kad sprendimus būtų galima priimti greičiau ir paprasčiau, pavyzdžiui, paprasta balsų dauguma. Siekdami skatinti pasigamintos energijos vartojimą, suinteresuotieji subjektai pasiūlė užtikrinti, kad gaminantys vartotojai galėtų pakeisti tiekėją, o tai pagerintų konkurenciją mokant už elektros energiją, kurią jie tiekia į tinklą; be to, kai kurie prašė, kad šis atlygis būtų ne mažesnis už elektros energijos rinkos kainą. Be to, manoma, kad decentralizuotam diegimui skatinti būtina, kad maži įrenginiai visapusiškai dalyvautų elektros energijos rinkose. Kiti suinteresuotieji subjektai pažymėjo, kad kai kuriais atvejais diegimas ant stogo blokuojamas dėl vietos taisyklių, susijusių su pastatų išorės aspektu, ir prašė supaprastinti ir sutrumpinti leidimų tokiems įrenginiams išdavimo tvarką. Taip pat buvo prašoma panaikinti tam tikrus mokesčius, susijusius su pasigamintos elektros energijos vartojimu ir dalijimusi ja, taip pat peržiūrėti tinklo tarifus, kad būtų skatinamas decentralizuotas saulės energetikos technologijų diegimas. Taip pat buvo pabrėžta būtinybė visapusiškai įgyvendinti galiojančius ES teisės aktus dėl atsinaujinančiųjų išteklių energetikos bendrijų.

Tuo pat metu daugelis suinteresuotųjų subjektų siūlė sprendimus, kaip sudaryti palankesnes sąlygas diegti didelio masto įrenginius, pavyzdžiui, nacionalinio lygmens mechanizmą tinkamoms sritims nustatyti, arba lankstumą įgyvendinant aplinkos teisės aktus, pasinaudojant galiojančiomis nukrypti leidžiančiomis nuostatomis, pagrįstomis viešuoju interesu. Kartu nemažai suinteresuotųjų subjektų siūlė kompleksiskai šalinti kliūtis, susijusias su dvejopu erdvės ar plotų naudojimu, įskaitant įvairių sektorių, t. y. viena vertus, energetikos ir, kita vertus, statybos, žemės ūkio, infrastruktūros ir kt., reglamentavimą.

Kai kurios nacionalinės vyriausybės ir komunalinių paslaugų įmonės taip pat pabrėžė, kad Europos Sąjunga turėtų gerbti valstybių narių teisę priimti sprendimus dėl savo energetikos politikos ir nesiūlyti papildomų šio sektoriaus teisės aktų. Tuo tarpu vietos administracijos pabrėžė, kad atokiausi ES regionai yra priklausomi nuo izoliuotų energetikos sistemų, o pagal SESV 349 straipsnį saugomas jų energetinis suverenumas. Tai reiškia, kad reikia plėtoti ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginius, ir kaupimo sprendimus. Kiti suinteresuotieji subjektai taip pat pabrėžė esamas kaupimo sprendimų diegimo kliūtis.

Kai kurie pramonės sektoriai pasinaudojo šiuo kanalu savo reikalavimams pateikti. Pažymėta, kad saulės šiluminei energijai reikia papildomos paramos, pavyzdžiui, kad ji būtų plačiau naudojama kai kuriems pramonės procesams, kurių potencialas yra didelis, bet pažanga lėta, dekarbonizuoti. Ypač aktyvus buvo saulės energijos koncentravimo sektorius, prašęs konkrečios paramos atsinaujinantiesiems energijos šaltiniams, kuriais užtikrinamas tinklo stabilumas, įskaitant saulės energijos koncentravimą.

Galiausiai įvairių reikalavimų pareiškė saulės energijos gamybos sektorius. Tarp jų – pramonės pripažinimas strateginiu ES sektoriumi, galimybės gauti finansavimą suteikimas (be kita ko, įgyvendinant bendriems Europos interesams svarbų projektą), ES lygmens gamybos pajėgumų siektinos reikšmės nustatymas, šiuo metu taikomų antidempingo muitų tam tikriems komponentams, kurių reikia fotovoltinių produktų gamybai, panaikinimas.

Informavimo veiklos renginiai

Be pirmiau nurodytos veiklos, kovo 29 d. Komisija taip pat surengė aukšto lygio virtualią suinteresuotųjų subjektų konferenciją dėl ES saulės energetikos strategijos, kurioje susirinko apie 250 dalyvių. Tarp pranešėjų buvo aukšto lygio ES institucijų atstovų ir ES saulės

energetikos ir šiluminės energijos sektoriaus veikėjų: pramonės, piliečių organizacijų bei reguliavimo institucijų atstovų, analitikų, tyrėjų ir pilietinės visuomenės atstovų. Vieningai pritarta tam, kad būtų paspartintas ir palengvintas saulės energijos įrenginių diegimas, kartu išlaikant aukštus aplinkos ir socialinius standartus. Dauguma dalyvių pabrėžė dvejopo erdvės naudojimo svarbą. Europos tiekimo grandinės stiprinimas taip pat buvo pabrėžtas kaip svarbus, nors nebuvo sutarta dėl to, kokias ES lygmens priemones būtų galima priimti siekiant ją sustiprinti. Aptarta, kad decentralizuotas diegimas, kuriam vadovauja piliečiai, yra pagrindinis būsimas komponentas, o jo pagrindas būtų, pavyzdžiui, energetikos bendrijos.

Komisija kartu su tyrėjais ir pramonės suinteresuotaisiais subjektais taip pat dalyvavo trijuose techniniuose seminaruose konkrečiomis temomis.

- Pirmajame dėl į pastatą integruotos saulės šviesos energijos elektrinės (BIPV) suinteresuotieji subjektai pabrėžė, kad BIPV produktams kaip statybos produktams ir kaip elektros produktams turi būti taikoma dvigubo sertifikavimo procedūra ir kad vienodu viasoje ES produktų sertifikavimo procedūrų nėra.
- Antrajame dėl saulės energijos fotovoltinių produktų gamybos pramonės galimybių ir kliūčių suinteresuotieji subjektai pažymėjo, kad nors inovacijos tebėra pagrindinis ES pranašumas, dėl gamybos trūkumo inovacijų aplinka tampa mažiau konkurencinga. Galimybė gauti finansavimą buvo nurodyta kaip pagrindinis poreikis norint plėsti gamybą dėl importuojamų produktų konkurencijos, kuri, jų nuomone, atsiranda dėl nevienodų sąlygų tarptautiniu lygmeniu.
- Trečiajame, dalyvaujant saulės energijos koncentravimo sektoriaus (tiek elektros energijos, tiek šiluminės energijos) atstovams, suinteresuotieji subjektai pareiškė savo nuomonę, kad saulės energijos koncentravimas neturėtų konkuruoti su saulės fotovoltiniais produktais dėl sąnaudų, nes tai suteikia papildomos sistemos vertės dėl šiluminės energijos kaupimo ir taip, pavyzdžiui, elektros energija gali būti tiekiamą naktį, ją pakeičiant. Todėl jie paragino rengti aukcionus, kuriuose būtų pripažįstami tiekiamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos pranašumai.

Išvados

Atvirų viešų konsultacijų rezultatai iš esmės atitinka pagrindinius iniciatyvos ketinimus. Jie parodė didžiulę paramą spartesniam saulės energetikos technologijų diegimui ES ir didesniam ES saulės energetikos pramonės vaidmeniui šiame procese.

Svarbu pabrėžti, kad kai kurie per šias konsultacijas pateikti prašymai bus nagrinėjami įgyvendinant kitas esamas arba Europos Komisijos planuojamas iniciatyvas. Visų pirma, lygiagrečiai vykdomą iniciatyvą dėl spartesnio leidimo vykdyti atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektus, nes tai iš esmės buvo įvardyta kaip pagrindinė spartesnio diegimo kliūtis. Kiti klausimai yra susiję su visapusišku galiojančių ES teisės aktų įgyvendinimu ir 2021 m. Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinyje pateiktais pasiūlymais, įskaitant pasiūlymą persvarstyti Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą.

Pagrindinė šios iniciatyvos idėja yra tai, kad norint pasiekti ES atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslus, reikia visų diegimo priemonių, ir šį požiūrį aiškiai patvirtina konsultacijų rezultatai. Būtinai platus masto diegimas, kuris turi būti suderinamas su kitais žemės naudojimo būdais ir griežtais aplinkos apsaugos standartais; kartu su žemės ūkio ir transporto infrastruktūra taip pat turi būti skatinamos naujoviškos diegimo formos; galiausiai, siekiant remti decentralizuotą diegimą, kuriam vadovauja piliečiai ir bendrijos, reikia sukurti paskatų

rinkinį ir panaikinti nereikalingas kliūtis.

Galiausiai per konsultacijas patvirtinta, kad suinteresuotieji subjektai labai pritaria didesniai ES saulės energetikos pramonės vaidmeniui dėl jos teikiamos ekonominės naudos arba noro sumažinti dabartinę priklausomybę nuo importo. Yra labai daug priemonių, kurias ES gali naudoti šiam procesui skatinti. Be to, konsultacijos parodė aiškią saulės energetikos produktų, kurie atitinka aukštus tvarumo standartus, paklausą.